

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, Július' 26dikán, 1822.

Spanyol Ország.

A' Gazette de France következő levelet közli, melly Madridból Júl. 8d. indult:

„A' Spanyol revoluzió elérte a' maga tizedik Augusztusát. A' Királyi Gárda nincs többé; négy száz ember lett a' Descamisadosok győzedelmének véres martalékja. A' Királyt a' Riego Militziája 's a' Don Carlos' Regimentje őrzi a' palotában. A' Communosok köztársasága kapuink előtt van, 's a' Királyi Familia felett a' legsúlyosabb veszedelem lebeg.“

„Júl. 6d. éjjelén az a' hír terjedezett, hogy a' Király rab palotájában, 's tanácsosinak árulása nem engedé, hogy szabadon kinyilatkoztassa magát. Ezen hírré igen elkeseredtek a' Pradóba szállított Gárdák 's közakarattal elszánták magokat, hogy a' városba térnek 's a' Királyt a' Liberálisok' kezéből kiszabadítják.

„Reggeli 3 órakor bé is jöttek a' városba a' Gárda Batalionok, 's három csapatra oszolván, mindenik más más állást vett magának. Az első osztály Don Luis Mon vezérlése alatt jobb oldalról a' Puerta de S. Vicentenél lévő pattantyúságnak tartott.“

„A' második osztály balra a' Puerta del Sol felé vette útját, melly csak nem közép-pontja Madridnak, 's a' Plaza Mayorhoz közel esik. Utjában elszélesztette a' Szent Márton piacznán 's a' Callo de los Bordadoresen álló Militziái-

katonákat. Ezen renchez képest, a' Puerte de S. Vicente és Plaza Mayor között fekvő Királyi palota, azon két hely közzé esett, mellyen a' Gárdák viadalt akartak kezdeni.“

„A' harmadik osztály egyenesen a' Plaza Mayorra nyomult, és azt elfoglalta, nem álván ellent, hogy két ágyúból kártácsol tüzeltek 's minden házak' ablakaiból, mellyekbe Militziái-katonák szállítottak, puskával lövöldöztek reájok. Megtartották magokat a' Gárdák ezen állásban, várván a' más két osztálynak hozzájuk érkezését.“

„Azonközben szerencsétlenül ütött-ki a' pattantyusok ellen ment első osztály' támadásbeli próbája. Mert a' katonák az első ágyúlövésre megfutamodtak; a' mit a' pattantyusok észrevévén, új bátorságot nyertek, 's az öszvezavarodott Bataliont semmivé tették; Don Luis Mont, ki katonáitól elhagyatva is fegyvert forgatott kezében, elfogták, 's ma nyilván főbe lövik.“

„A' másik osztály a' Puerta del Solra érkezvén, Generális Ballasterost, a' pattantyusokat és egy lovas pikétet ott talált. Ezeknek irtóztató tüzelése zavarba hozta a' Gárdákat, kik mindazáltal egy szomszéd útszában rendbe verekedvén, hosszas tekergéseik után a' vár előtt lévő piacra jutottak.“

„Mikor e' két osztály' veszteségét meghallotta a' Plaza Mayor t oltalmazó harmadik osztály, a' palota mellé hátrált, hol mind egy rakáson találta a' más két osz-

tályból életben maradt testőröket, kik elcsüggedve vesztegtettek.“

„A' palotában strázsáló két Batalion nem mozdult helyéből; nyughatatlansággal várta a' parancsolatot a' palotából; de mind hiába! Generális Morillo péntek estvéje olta felé sem volt a' palotának. Mellyről azt beszélnek, (de hitelességéről nehéz felelni), hogy Generális Morillo legtüzesebb iparkodásával 's a' Descamisadosok ellen dolgozásával, nem tudván a' Királyi Tanácsnál befolyást és kedvezést szerezni magának, végre öszvecsatolta magát a' Riego' pártjával 's a' testőrök közt tett vérontásnak ő volt a' feje!“

„Mások azt hiszik, hogy ha igazán felveszi az ember a' dolgot, Morillo azon úgy nevezett maga - mérséklő félhez való, melly olly rég olta dolgozik, hogy a' Spanyol revolúzió' hasznait arassa, a' nélkül, hogy annak veszedelmeiben osztozna. Ez a' fél, mellyhez tartanak, fájdalom! majd mindnyájan a' thrónus körül forgó emberek, semmit sem visz - ki magától, hanem a' kétes körülállásokban, hol egy hol más félhez csapja magát. Morillo hat napig tanakodott rajta, hogy a' hűséges testőrökhöz e, vagy a' Riego katonáihoz aljon; végre az utóbbiakhoz hajlott, 's a' Királyi Ház sorsát a' Tragalisták' kezébe játszotta!“

„Mihelyt a' Vár - piacra gyültek a' testőrök, minden felől a' palotának nyomult a' Militzia, 's a' Don Carlos Regimentje' csapatjai, 's ágyukat szegeztek - ki minden útszák' szegletén, mellyeknek csak a' palotára volt nyílása. Képzelve az Úr a' Király' palotáját, szerencsétlen testőröitől körülvéve; tíz ágyút a' kapunak és ablakoknak szegezve, 's mintegy 10,000 rémítően kiáltozó Militzia - katonát és párttitőt, kik között Ballesteros, Riego, Alava és Morillo játszották a' fő rollét. Az állá-

sokban megmaradt Testőrözö Batalionok, hőszas nógatásra feladták magokat, 's arra is reá állottak, hogy Madritot munitzió nélkül hagyván, Vicalbaro és Leganes nevű szomszéd faluba, mint leendő eloszlattatások' helyére költözkedjenek, 's mint egy megnémülva ki is takarodtak Madritból.“

„A' mi a' több testőröket illeti: ezektől azt kívánták, hogy letévén fegyvereiket, szabad tetszésű vélek való bánásra adják - fel magokat. Ezen kemény feltétel hallására, rendkívül való dühösségbe jöttek, melly csak a' kétségbeesés tulajdona; egybeszedték magokat, 's erőszakosan által akartak rontani a' Manzanaresen. A' Lovasság egész Budella nevű faluig kergette őket, 's addig 200 embert részszerint megölt részszerint megsebesített közzülők; igen annyi testőrözö veszett - el Madrit' utzáin is. A' futásban megszabadult testőrözök' száma mintegy 300ra megyen, ide nem értvén a' capituláló két Bataliont.“

„Azon pillantatban, mellyben a' testőröket elszélesztették, a' legnagyobb veszedelem fenyegette a' Királyt és Királyi Házat, de szerencsére hirtelen a' palotában termett Oberster Odoyle, az általa vezérlett Don Carlos Regementjével.“

„Ma reggel a' Plaza Mayoron misét olvasván a' Madriti Püspök: megjelentek azon minden Descamisadosok és az egész Militzia 's kényszerítették a' Püspököt, hogy Te Deumot énekeljen, mellyet Éljen a' Szabadság! Éljen a' Constitutzio! kiáltásokkal kísérték.“

„A' Madriti község bódulásig örvendez; 5 napja, hogy szünetlenül pénzt osztogatnak közöttök a' Liberalisok, kik ezen célra egy millió reált szántak - el.“

„Következendőkből vehet az Úr valami világosságot az iránt, hogy ezen gyá-

szos napon micsoda dolgok történtek bent a' palotában?

„Júl. 5d azt izente a' Királynak az állandó Kiküldötség, hogy menjen - ki a' palotából, 's váljon - meg testörzöitől és egyéb házi tisztjeitől: egyébkint leteszik és Regenséget neveznek - ki.“ Azonban nagyon kezdtek remegni az udvari emberek, hogy mit nem vihetnek végbe a' pártosok, kik mindenféle rendelkezéseket tettek 's fegyvert osztogattak a' Városban. Az egybegyült Statustanács azt javasolta a' Királynak, hogy maga személyét és házanépét a' Tartománybeli fő Tisztségre bizná. A' Király egy irást küldött a' Státustanács - hoz, mellyben azt kívánta, hogy

- 1) tegye bátorságba az ő életét a' pártos fél' szemlátomást való vakmerősége ellen?
- 2) hogy találjon módot, melly által a' háborgás lecsilapitassék, 's a' Liberalisoktól annyira meggyaláztatott testörzök' becsülete visszaszereztessek;
- 3) hogy perbe kell idézni Riegót, mint a' ki a' seregek' vezérlését bitangolni akarta;
- 4) hogy nyilatkoztassa - ki a' Státustanács, a' trónus méltosága 's a' Király' személye iránt való gondolatit.“

„A' Státustanács így felelt 6d.: 1) hogy a' Király' életben maradása mellett kezességet nem vállalhat abban az esetben, ha a' méltán boszszankodó nép reá ütne a' Királyi palotára, hogy azt az eddig volt gyűlöletes strázsáktól megtisztítsa;

- 2) hogy a' háborgás egyébkint le nem csilapitathatik, hanem ha a' nép' akaratját makacson megvető testörzök kemény büntetésre nem vonatnak;
- 3) hogy a' Generális Riego magaviselete dicséretet érdemel; és hogy Ő Felsége hitelt ne adjon azon rágalmaszásoknak, mellyek a' Szent Szövetség által kibérlett Ujságban (az Imparcialban) ezen Generális személye ellen tétetnek;
- 4) hogy a' Státustanács a'

Constitutzió' oltalmazását tartja egyedül való kötelességének, és kész is ezen kötelességet híven betölteni.“

„Ezen pillantattól fogva igen szorongató bizonytalanság kinozta a' Királyt 's a' körülötte lévöket. Mind két Gárda - Bata - lion és az Udvari Tisztek ajánlották magokat a' palota' védelmére, azt tanácsol - ván a' Királynak, hogy míg ideje van, hagyja oda Madritot bátorságos őrizet alatt; de a' szerencsétlen Fejedelem reá nem állott. Álhatatosan Morilloba vetette vak bizodal - mát; 's az alatt Morillo egyre készült, hogy más nap a' palotára üssön; és való - sággal az ő vezérlése alatt támadták - meg a' testörzöket a' Királyi istállóknál.“

„Madrit Városa Polgári Tisztsége egy hirdetést bocsátott - ki a' Nemzet, Szabadság és Constitutzió nevében, mellyben legkissebb említés sincs a' Királyról; 's igazán véve meg is szűnt a' Királyság a' szerencsétlen Spanyol Országban!“

„Lehet képzelní milyen fájdalmas szorongattatásban volt a' Királyné azon rettenetes napon! — Mintha egészen más néplakná Madritot, mint az előtt. A' becsületes emberek házaikba bészárkoznak; a' templom mind üres; az útszák dugva tele vannak Militziával és külső - városbéliekkel, kik fegyverbe öltözve irtóztató ordítással járnak fel 's alá a' városon.“

„Kevéssel az utolsó zavaros napok előtt, parancsolatot adott a' Hadi - Miniszter Generális Espinosának, hogy a' kormánya alatt volt katonasággal, melly Valladolidban feküdt, jöjjön Madritba, a' Des - camisadosok' szándékinak elősegéllésére. A' Király megsejditvén ezen lépést, szemére vetette a' Miniszternek, ki nem tudván még akkor, hogy mire üthet - ki a' dolog, le akart mondani hivataláról, de miolta a' palota' ostromlása szerencsés -

sen elsült, többé nem törí fejét a' Miniszter, hogy elbocsátják e, vagy sem."

„A' több Miniszterek is kérték elbocsátásokat. A' Király így felelt reá: „Nem fogadhatom - el az Urak' lemondását, míg bé nem bizonyítják, hogy nem hibások Spanyol Ország szerencsétlenségében és az én mostani környülállásaimban."

Don Luis Mont, kit a' mellette lévő testörzök szégyenben hagytak, egy landszával 's vas rúdakkal fegyverkezett Descamisados csoport foglyává tette, és Éljen a' Szabadság! Éljen a' Nemzet! kiáltásokkal kísérte a' Constitutziós seregek' strázsa - házához."

„Sok katonai executiókat emlegetnek; vért szomjúzik a' Constitutzió."

Utánírás. „Ma egy levél sem érkezett Andalusiából, a' miből azt következtetik, hogy a' posta nem jöhetett az insurgalt tartományokon keresztül. Onnan azért semmi tudósításunk sincs, sem a' Királyi karabélyosokról, sem a' vélek egyesült csapatokról. A' Lucenai legutolsó levelekből csak annyit tudunk, hogy Montoróban van az Insurgensek' fő szállása."

„Párizsi Bankier Ardoin Úr (ki költsönözések' dolgában éppen Madritban mulat), a' köz - hír szerint, 30,000,000 reált költsönözött a' mi Liberalisainknak, 's öt hat nap olta ebből fizetik katonáikat."

Éjszakamériikai egyesült Státusok.

Washingtoni közönséges tudósítások Jún. 11d. ezt tartják: „Cabinétünk' tanácskozásai mostanában csaknem kirekesztőleg két fontos tárgyra vannak irányozva. Az első és nevezetesebb az Éjszaknyúgoti tenger parton való kereskedést illeti, melly Sándor Császárnak utóbbi rendelete miatt nagyot csökkent, 's nincs más mód, mel-

lyel a' dolgon segíteni lehetne, hanem hogy vagy diplomatikai alkudozások' következtében lágyittassék az Orosz rendelés, különösen azon czikkely, melly a' partoktól be az Oceanuson való hajókázást 100 mértföldre tilalmazza; vagy nyilván ki kell ütni a' háborúnak, a' mit természetesen senki sem kíván, minthogy mi az egész világgal örömet békességben szeretnénk élni. — A' másik tárgy, mellyel a' Praesidens 's az Igazgatóság' tagjai foglalatostkodnak, azon alkudozásokat illeti, mellyek Délamérika függetlenségének megismerése iránt, Spanyol Országgal folytattnak. 'S ámbár Ő Felsége a' Spanyol Király még mind azon reménységgel van, hogy a' leggazdagabb tartományokat engedelmességre vonhatja, mindazáltal tökéletes meggyőződéssel hiszik, hogy ha Spanyol Ország a' kérdésben lévő függetlenséget meg nem ismeri is, ez a' Congressus határozásában változást nem tesz.

Brasilia és Portugallia.

A' Rio de Janeiroi Expeditzió kényszerítvén az Európába való visszamene- telre, a' múlt Június' közepén Lisbonába nagyobb részint megérkezett. Az Expeditzió' vezére Souza a' Koronaherczegtől két levelet vitt atyjához. Az elsőben Montevideosnak Brasiliával való egyesülését jelenti a' Koronaherczeg; a' másodikban a' Rioi csendességet, 's a' Népnek abbeli határozását, hogy a' Constitutziót 's a' Portugalliával való egyesülést fel kell tartani; de az utóbbi levélben azt is említi, hogy a' Nép nincs megelégedve a' Deputatusokkal, mint a' kik a' Riói nyughatatlanságokat táplálták volna. Ezen leveleket Május 28d. nem találván a' Cortesek megegyezőknek a' Koronaherczegnek elébbi kinyilatkoztatásaival, egy Biztosság-

nak adták vizsgálás végett, melly Jún. 10-diki jelentésében azt sürgeti, hogy a' Herceg körül lévöket, a' S. Pauloi Juntát's Deputatusaikat szoros kérdöre kell vonni.

Francia Ország.

Júl. 12d. a' Király Marquis Lauriston-nal a' Királyi pompára ügyelő Miniszternél dolgozott. Berry Hercegné Rosnyból visszajött S. Cloudba. Herceg Eszterházy-né, ki Júl. 11d. a' Kir. Hercegeknél és Herczegaszszonyoknál tette udvarlását, Júl. 12d. az Angoulemi Hercegnét kísérte mezei jószágába Villeneuve de l' Etangba.

Német Ország.

A' Regensburgi Királyi Iskola Igazgató Hivatal megczáfolja, a' mit némely Ujságlevelek a' Régensburgi tanulók felől nagyitva terjesztettek, hogy t. i. néhányan útonállóvá akartak volna lenni. Az igaz, hogy a' haramiák történeteinek olvasgatása némelly heves ifju embereket egy kevéssé feltüzelt; és hogy néhányan Tanítóik' hírek nélkül eljádzották magok között a' Schiller' Tolvajait, megrövidítve. Mindazáltal a' dolog tovább nem ment volna, hanemha egy kicsapott és két maga költségén élő tanuló, haramia életre nem buzdítgattak volna három iskolai költségén élő tanulót, kik Jún. 5d. valósággal el is illantottak. Csak kettejénél volt fegyver, u. m. pisztoly és vadász-kés; gyilok egyiknél sem. Egy közzülök megbánván tettét, önként haza ment, kettejét négy mértföldnyire Regensburgtól elfogták. A' csapott és a' magok költségén élő tanulók nem tértek vissza.

Nagy Britannia és Irlandia.

Gróf Liverpool' gyengélkedése miatt Júl. 9d. valamire való dolog nem fordult elő a' Felső-házban. Az Alsó-ház elfo-

gadta az Irlandiai szegények' enyhítését tárgyazó határozásokat.

Az idei Budget' teljes átnézése ez:

1. Jövedelem.

Vámokból	10,763,000	font	Sterling.
Accis-adóból	26,156,000	—	—
Bélyeg bérekből	6,637,000	—	—
Postából	1,355,000	—	—
Taksákból	7,385,000	—	—
Különbfélékből	380,000	—	—
Lottériából	200,000	—	—
Ócska hajós készü-			
letekből	151,000	—	—
Penziók mellett való			
kiméllésből	1,225,000	—	—
Öszveséggel	— 54,252,000	font	Sterling.

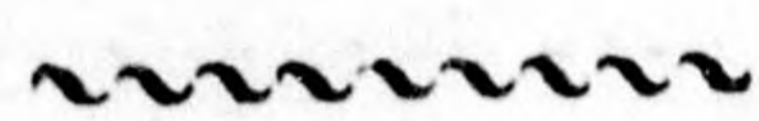
2. Költségek.

Fizetetlen adós-		font	Sterling.
ság' kamatja	30,911,000	—	—
Különbfélékre	2,048,000	—	—
Kincstár kötelező			
levelei'interesse	1,500,000	—	—
A'szárazi)	7,950,000	—	—
Tengeri) seregre	5,500,000	—	—
A' Pattantyúsokra	1,200,000	—	—
Különbfélékre, belé			
értvén az Irlan-			
dusok' 150000			
font Sterlinggel			
segéllését	1,700,000	—	—
Greenwich Invali-			
dusok	310,000	—	—
Öszveséggel	— 51,190,000	font	Sterling.

A' Jövedelem tehát meghaladja a' költséget 3,1330,000 font Sterlingel.

Július 25d. Bécsben, a' Státuspa-
pirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P.
79 5/16; Ugyan az 2 1/2 pCmal —; Sors-
vonásos költsön 1820ról 100 for. Conv. P.
—; Ugyan az 1821ről 100 for. Conv.
Pben 98 3/4; Bizonyítás 1821dik költsön-
ről 100 ftért C. Pénzben —; Bécs Városi-
Banko Obligátziók 2 1/2 pCtmal 30; 100
forint Conv. Pénz 249 7/8 for. V. Czban.
— 1 Bank-Aktzia, 780 1/2 f. C. P.

A' Gabona négy fő nemeinek ár-
rok, általjában, Júl. 15d.—20d.

(Mérőjet garasra számlálva V. Czban)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Júl. 16d.	132	97	93	71
— Júl. 20d.	137	93	88	66
Stockerauban				
Júl. 15d.	135	97	80	57
Fischamenden				
Júl. 16d. és 18d.	—	89	72	66
Nagy Enzersdorfon				
Júl. 17d.	131	96	79	63

Magyar Ország.

Székes-Fejérvár. Méltóságos és
Fő Tisztelendő Kopátsy József új Püs-
pök Úr, minden fényűzéstől idegen lévén
váratlanul ment a' Püspöki lakásba, 's Júl.
14d. egyedül a' Papság által vezetettve ki-
vánt a' fő templomba menni. De nem gát-
olhatta, hogy Nagy Mélt. Ürményi Jó-
zsef Ország Birája Ő Excellentiája, mint
Nemes Fejér Vármegye Fő Ispánja, több
Mágnásokkal, a' Vármegye Magistratusá-
val és számos Nemes Urakkal tiszteletére
ne menne. Megköszöntötte különösen a'
Nemes Káptalan 's a' szabad Királyi Város
Tanácsa is; megjelentek tiszteletére Bécs-
ből Mélt. Painter Mihály Püspök és Re-

ferendárius; Budáról Mélt. Kollár István
és Juranics Antal Püspökök, és Kir.
Helytartószerk Tanácsosai; Fő Tiszt. Hor-
váth Pál Tihanyi, Taucher Ágoston
Bakonyi és Dréta Antal Zirczi Apát Urak,
's több Szerzetes Elöljárók és a' Püspök-
ségbeli Plebánusok. A' béiktatás rendi sze-
rint a' Szentséges Pápának megerősítő Bul-
lája és a' Fejérvári Püspökségbeli Papság-
hoz intézett Brevéje felolvastatván, a' Ne-
mes Káptalan nevében Fő Tiszt. Simo-
nyi Pál Prépost Úr a' Püspök Úrhoz jeles
deák beszédet tartott, mellyre a' Méltosá-
gos Püspök először a' Papsághoz deák
nyelven, azután a' Néphez magyar nyel-
ven lelkesen szóllott. Következvén a' Mi-
se, az alatt a' Katona-nevendékek tettek
lövéseket. Mise után pedig a' Püspöki la-
kás előtt hármasszalvét löttek. A' Resi-
dentziában három asztalnál, azonkívül a'
Seminariumban, a' Cisterciákknál 's Fran-
ciscanusoknál számos Vendégek gazdagon
megvendégeltettek. Estve pedig a' város-
beli szebb épületek önkint kivilágosítottak.

Soprony. „Méltó helyet foglal kö-
zönséges Levelünkben olly szomorú tör-
ténét, melly nem csak egy nagy Familiát
gyászba öltöztete, hanem az egész Hazára
nézve felettébb béható. Júl. 19d. estve 6
órákor mint egy csendesen szendergő hosz-
szas betegeskedése után elhunyt Méltosá-
gos Sárvári Felső-Vidéki Gróf Széchényi
Lajosné, született Gróf Clam-
Gallas Aloysia, Csillagkeresztes Dá-
ma Ő Nagysága, életének 41d. évében,
minekutána tartós nyavalyája a' legügye-
sebb Orvosok' munkássága mellett is for-
rázó-hideglelésre változott, 's ez bélgyú-
ladást okozván, a' hosszabb életre méltót
tőlünk elragadá. — Méltóságos Gróf Szé-
chényi Lajos Úr Ő Nagysága a' szere-
tetre legméltóbb Hitvesét, nagy remény-
séggel teljes Grófi Magzati a' leggondosb,

a' legjobb édes Anyát, Tisztviselői, 's az alattvalók, a' szegény özvegyek és árvák minden ügyefogyottakkal nagy-lelkű Jóltevőjüket kesergik ő benne: 's a' bánatos könnyeknek özöne még a' sír' szélén sem olthatja-el fájdalmoknak hevét. Minden, a' mi az Aszszonyi Nemet olly becsessé, 's tiszteletre méltóvá teszi, a' legnagyobb mértékben feltaláltatott benne. Tetteiből a' tökéletes Keresztyéni életnek 's felebaráti szeretetnek gyümölcsei tündöklenek. Szóljanak bár ön magok a' kegyes Intézetek, mellyeket széles kiterjedésű jószágaiban, a' nagy és nemes tettekre született férjének közös megegyezésével, részint az Istennek dicsőségére, részint elnyomorodott embertársainak felsegállításra bő adakozással rendelt vala. Szóljanak azok, kiknek szerencséjük volt a' megdicsőültet közelebről ismerhetni, 's láthatni miként osztotta-meg falatját az éhezővel, 's ruháját a' meztelenekkel; mert senkit ő vigasztalás nélkül magától el nem bocsátott: 's így leve a' Keresztyéni tökéletes életnek eleven példája, 's a' Nagy Széchényi Ferencz Ő Excellenciájának méltó Menye. — De a' mi édes Hazánkra nézve is igen fájdalmas. A' boldogult Grófnének elhúnytával egy olly csillag tűnt-el Magyar Egünkről, melly ha csak minden Században egyszer jelenne is meg, igen sokat nyernénk derültével. Az idvezült Grófné Csehországban született, 's a' magyar nyelvet nem csak hogy jól értette, 's azt örömmel beszéllette, hanem azon tökéletesen is irt. — Méltó bánkodnunk a' köz veszteségen! 's ez a' köz bánkodás enyhítse azoknak fájdalmát, kiket ő közelebről érdeklett; mivel a' közönséges bánat, köz tiszteletnek 's szeretetnek jele. Azonban enyhüljünk ama bizodalom által, hogy az ő jóltevő lelke szerelmes Magzatiban itt lebeg köztünk, 's csak érdemeinek megko-

ronáztatása végett szóllitatott-ki közülünk az által, ki mindent bölcsen elintéz 's kormányoz!! Júl. 22d. számos kísérelőtől végképen megtiszteltetve ereszteték teste a' Nagy-Czenki nemzetségi sirboltba. Béke Hamvainak!!!“

Szalárdról (Bihar Vármegyéből) Júl. 15d., „Az ezen helység határában 1797d. esztendőben már feltalált savanyú forrás, mellynek eddig a' helybéli Tiszt. Predikátor Úr és Iskola-Tanítók vették egyedül hasznát, a' mult esztendő óta közhasznúvá kezdettek lenni. Építettek mellé deszkából mintegy 15 ferdő szobát, mellyben mindenikben elfér két kád. Mind a' hideg, mind a' meleg vizet a' ferdő vendég tetszése szerint eresztik csatornákon. Egy órái ferdésért fizetnek 15 xrt. A' ferdő szobák' szomszédságában van 6 két-két személyre való csinos szoba; nagyobb szoba is 6, mellyben nagy társaságok négy 's öt ágyra is megférnek; van ezeken kívül egy nagy táncz-szála és ebédlő. De ezen alkalmatosság koránt sem elég a' nagy számú vendégek befogadására; kik azért töbnyire a' helységbeli lakosokhoz szálnak, 's onnét kocsikáznak, vagy sétálnak ki. Ha oly szorgalommal építenek tovább is a' kútforrás körül, mint az idén építettek; Bihar és a' szomszéd Vármegyékre nézve itt igen becses ferdő-hely készül. Akárhol ássák a' földet a' mostani kút körül: mindenütt savanyú forrásra találnak. — Ezen víz alkotó részeinek, 's különféle nyavalyákban gyógyító erejének leírásával, azon érdemes Orvosokat nem akarom megelőzni, kik ne talán a' mi savanyú forrásunkat szorosabb figyelmekre méltónak ítélik, 's vizsgálódásaikat örömmel közlik a' Magyar Közönséggel.“

Répcze Mellyékéről (Soprony Vármegyéből) Júl. 20d. „Jelenvaló takarulási napokban némely helységeink lako-

sai között egy már szokássá vált nemes tette levék figyelmetes, mellyet, minden helységeknek követendő például, méltónak itéltem ezen leveleknél fogva sok Hazafiakkal megtudatni. Hogy a' magyar gazdák, jó szomszédságból vagy atyafi indulatból gabonahordáskor egymásnak segítségül vannak, a' költsönt szorosán visszavárván, ez nem ritkaság: de, midőn valamely helységbeli marhás és vagyonosabb gazdák, közakarattak bizonyos napot arra szánnak, hogy marhátlan és szegényebb lakostársaik gabonáját betakarítsák; ez már ritkább és nemesebb tett, mert érette nem vár költsönt. 'S ilyen jóval él a' Répcze Mellyéki szegénység takarulásakor esztendőnként."

„Az aratás nálunk is szokott ideje előtt és oly hirtelen végbe ment, hogy alig telt bele három hét. A' folyton folyvást uralkodó szeleket is okozhattuk egy részt, mellyek miatt kettőztette erejét és szorgalmát minden ember. Nagyobb oka még is illy szapora aratásnak az, hogy ritka volt a' gabona; és a' termés, szalmára nézve, szemlátomást szűkebb, mint egyébkor. Még csak az biztatta a' gazdákat, hogy talán a' kalász' és szem' bősége fogja helyre pótolni, a' mit szalmája hibázni látszik. Melly bizakodásokban nem is csalatkoztak. Mert tett próbák már megmutatták, hogy egy-kereszt (20 kévével számlálván)

két köblöt (Pozsonyi mérőt) és többet is szaporit. — Jóféle szénából sem leszünk ez idén szűkesek. Ellenben tavaszihoz, a' keletlenkori szárazság miatt, nincs szerencsénk. Mostoha időjárás azonban, hálá Istennek, tájunkon egy határt sem károsított. — Répczénkben a' halaknak szokatlan bőséget tapasztaljuk. — A' marhahús nálunk 10 xr. V. Cz. — Nemes Vármegyénk e' héten folytat Protokoláris Gyűléseket."

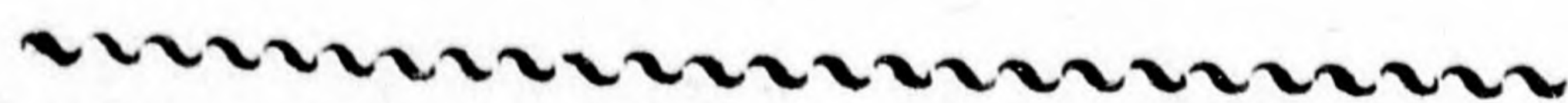

Könyv-Jelentés.

Az 1821diki Zsebkönyv nemcsak kedvellöket, de a' mit kétszeri nyomtatása mutat, elegendő vevöket is találván, tetemes hiba lenne a' szép pályát bezárni 's a' kitelhető áldozatot megvonni a' Haza oltárától, mellyre adózni minden buzgó Hazafinak édes szent kötelessége. Elhatározott szándékom azért, azt Hébe cím alatt közelebb 1823ra folytatni 's így mind belső becsét mind külső fényét évenként nevelni. Ezt sokaknak, a' könyv' kijövelele iránt tett hazafiúi kérdésekre válaszul, azt pedig, hogy a' Zsebkönyv jövő esztendőre Pesti Könyváros Müller József Úrnál leszen szerezhető, a' vevökre nézve eleve jelenteni szükségesnek tartottam.

Bécs, Júl. 26d. 1822.

Igaz Sámuel.

Tisztelt Olvasóinkhoz.

A' Magyar Kurírnak mult postával való elmaradásáról bocsánatot kérvén, jelentjük, hogy a' kedvetlenséget elláthatatlan akadály okozta, 's a' fogyatkozást, a' mennyire lehet, ezenel kipótolni igyekeztünk.